

חברות באגודה שיתופית תקבע בשילוב של מבחנים אובייקטיביים וסובייקטיביים

פברואר 2010

חזר מקצועי מספר 13/10

ברצוננו לעדכנכם אודות החלטת רשם האגודות השיתופיות (336/09 מושב עובדים נ. כהן) הקובעת, כי לצורך ההכרעה בעניין הפסקת חברות באגודה שיתופית של מושב, של חבר שאינו גר במושב, יש לשלב מבחן אובייקטיבי - הפסקת המגורים בפועל, עם מבחן סובייקטיבי שיעקרו הוכחת כוונה להתנתק ממקום המגורים. כמו כן, נקבע כי במקרה בו מתכוונת האגודה להורות על פקיעת חברות - יש לאפשר לנפקע - להשמיע את דבריו בפני האסיפה הכללית או ועד ההנהלה.

העובדות

- המשיבה התקבלה לחברות במושב בשנת 1960.
- לפני כשש שנים עברה לגור מסיבות בריאותיות אצל קרוביה והשכירה את המשק שבמושב.
- המשיבה מסרה מכתב לאגודה לפיו יש בכוונתה לשוב ולהתגורר במושב.
- המשיבה המשיכה להיות מחויבת ולשלם מסים למושב.
- כמו כן, המשיבה הופיעה ברשימת החברים הזכאים לקבלת רווחי תנובה ואשר צורפה להחלטת האסיפה הכללית, אשר בה הוחלט על חלוקת הרווחים.

השאלה במחלוקת

- האם יש להחשיב את המשיבה כחברה באגודה?

טענות המושב

- בהתאם לתקנון האגודה החברות באגודה נפסקת עם עזיבת החבר את המושב.

טענות המשיבה

- בכוונתה לשוב ולהתגורר במושב לכשתבריא.
- תשלומי המסים והכללתה בפנקס החברים מעידים, כי היא לא ניתקה עצמה מהאגודה ולפיכך לא יכולה להיחשב כמי שעזבה את מקום מגוריה.
- המשיבה הופיעה ברשימת החברים הזכאים לחלוקת רווחי תנובה.
- לפיכך, יש לראות במשיבה כחברה באגודה.

דין

- בפסיקות קודמת נקבע, כי עזיבת מקום מגורים משמעה טוטאליות בניתוק הקשר, וכי לצורך ההכרעה בעניין זה יש לשלב מבחן אובייקטיבי - הפסקת המגורים בפועל, עם מבחן סובייקטיבי שעיקרו הוכחת כוונה להתנתק ממקום המגורים.
- כמו כן, נקבע, כי משך הזמן כשלעצמו אינו יכול לשמש מדד בלעדי ומספיק, ומתבקשת בחינה נוספת - מהותית - של טיב ההיעדרות.
- ממצאי חקירה, שביצע חוקר מטעם רשם האגודות השיתופיות, עולה, כי המשיבה לא ניתקה את הקשר עם האגודה ולא היתה לה כוונה לעשות זאת.
- בנוסף, המשיבה מעולם לא ויתרה על חברותה באגודה, לא שינתה את כתובת מגוריה ושילמה את המסים באופן שוטף לאורך השנים.
- לפיכך, המושב לא הוכיח את הטענה, כי המשיבה עזבה את מקום מושבה ברמה הטוטאלית הנדרשת משני ההיבטים - האובייקטיבי והסובייקטיבי.
- גם אם היו מתקיימים התנאים המצדיקים את פקיעת חברות המשיבה באגודה, אין היא מאבדת באורח אוטומטי את חברותה באגודה. לשם כך על המושב היה להזמין את המשיבה לאסיפה כללית של הוצאה מחברות או להזמינה לשיבת ועד הנהלה במקרה של פקיעה ולקיים הליך, אשר בו יתאפשר למשיבה לטעון את טענותיה ורק לאחר מכן לקבל החלטה בהתאם.
- בנוסף, לא התקיים הליך מסודר לפקיעת חברות המשיבה במושב.
- לפיכך, יש להמשיך ולראות במשיבה כחברה באגודת המושב.

נפסק

בנסיבות אלו דין ההשגה שהגיש המושב להידחות.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לרו"ח יהודית קריסטל, בטלפון: 03-7180101

yehudit@brit.org.il